1960
మార్చి 8

భారత సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

మెసర్స్ యూ.పి.ఎలక్ట్రిక్ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్

వర్సెస్

ది వర్క్మెన్ ఆఫ్ మెసర్స్ ఎస్.ఎన్.చౌదరి, కాంట్రాక్టర్స్ మరియు ఇతరులు

(పి.బి.గజేంద్రగద్కర్ మరియు కే.ఎన్.వాంఛూ న్యాయమూర్తులు)

పారిశ్రామిక వివాదం-సమస్య సూచించబడలేదు అని ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయించడం-అధికార పరిధి-యూపి పారిశ్రామిక వివాద చట్టం, 1947 నాటి ఇరవై ఎనిమిది(XXVIII/1947),ఎస్ ఎస్.34(నిబంధన) 5,8.

అప్పీలుదారు కంపెనీ దాని కోసం కొన్ని పనులు చేయడానికి దాని కాంట్రాక్టర్లుగా మెసర్స్ ఎస్.ఎమ్. చౌదరిని నియమించింది మరియు కాంట్రాక్టర్లు తమ వంతుగా తాము తీసుకున్న పనిని నిర్వహించడానికి కొంతమంది కార్మికులను ఒప్పందంపై నియమించుకునేవారు. కాంట్రాక్టర్లు మరియు వారి కార్మికుల మధ్య వివాదం తలెత్తడంతో కంపెనీ మరియు కాంట్రాక్టర్లు ఇద్దరూ పార్టీలుగా ఉన్న కార్మికులు రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు మరియు నాలుగు విషయాలను ప్రస్తావించారు. రెండు సంవత్సరాలుగా బోనస్ మంజూరు చేయకపోవడం,పండుగ సెలవులు మంజూరు చేయకపోవడం,కంపెనీ కార్మికులతో సమానంగా ఆ కార్మికులకు కనీస వేతనాలు నిర్ణయించకపోవడం మరియు కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం. రాజీ విఫలమైనందున ప్రభుత్వం యూ.పి. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం కింద వివాదాన్ని పారిశ్రామిక ట్రిబ్యునల్కు పంపింది, దీనిలో పైన పేర్కొన్న నాలుగు పాయింట్లలో కేవలం మూడు పాయింట్లు మాత్రమే సూచించబడ్డాయి మరియు కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం అనే ప్రశ్నను ప్రస్తావించలేదు. ఈ సూచనకు పక్షాలు కాంట్రాక్టర్లు మరియు వారి కార్మికులు మరియు అప్పీలుదారు కంపెనీ కాదు. అయితే, తదుపరి ప్రకటన(నోటిఫికేషన్) ద్వారా, ప్రభుత్వం కంపెనీని వివాదానికి పక్షంగా చేర్చింది, అయితే మునుపటి సూచిత ఉత్తర్వు (రెఫరింగ్ ఆర్డర్)

ను సవరించలేదు, ఇది రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు ఉన్న వివాదానికి సంబంధించిన నాల్గవ పాయింట్ ను జోడిస్తుంది, అది కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం. ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ అనేక సమస్యలను రూపొందించింది, వాటిలో ముఖ్యమైనది సంబంధిత కార్మికులు అప్పీలుదారు కంపెనీకి చెందినవారా లేక కాంట్రాక్టర్లలకి చెందినవారా అని ఆ కార్మికులు నిజానికి, వాస్తవంగా కంపెనీ ఉద్యోగులు అనే నిర్ధారణకు వచ్చారు. ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా కంపెనీ చేసిన అప్పీల్పై , అటువంటి సూచనపై ప్రశ్నను నిర్ణయించడానికి ట్రిబ్యునల్లో ఎటువంటి అధికార పరిధి ఉండదు ఈ కార్మికులు కంపెనీ లేదా కాంట్రాక్టర్ల కార్మికులా అన్న ప్రశ్న ట్రిబ్యునల్కు సూచించబడలేదు.

సివిల్ అప్పీల్, అధికార పరిధి: నాటి సివిల్ అప్పీల్ నెం. 481/1958.

స్టేట్ ఇండస్ట్రియల్, ట్రిబ్యునల్ యు.పి. అలహాబాద్, నెం. 98/1956 రిఫరెన్స్లో జూన్ 29, 1957 నాటి అవార్డు నుండి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్.

ఎమ్.సి. సెతల్వాద్, భారతదేశం యొక్క అటార్నీ-జనరల్, ఎస్.ఎన్. ఆండ్లీ, జె.బి. దాదాచాంజీ, రామేశ్వర్ నాథ్ మరియు పి.ఎల్. వోహ్రా, అప్పీలుదారుల కొరకు.

ఎ.డి. మాథుర్, ప్రతివాది నం. 1 కొరకు.

జి.సి. మాథుర్ మరియు సి.పి. లాల్, ప్రతివాది నం. 2 కోసం.

జి.ఎన్. దీక్షిత్ మరియు సిపి లాల్, జోక్యం చేసుకున్నవారు.

మార్చి , 8, 1960. న్యాయస్థానం తీర్పును వాంఛూ, జె.- ఇది ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్, అలహాబాద్ యొక్క ఉత్తర్వుపై ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీల్. అప్పీలుదారు యు.పి. ఎలక్ట్రిక్ సప్లై కో. లిమిటెడ్, లక్నో, (ఇకపై కంపెనీ అని పిలుస్తారు). కంపెనీ కోసం కొన్ని పనులు చేయడానికి దాని కాంట్రాక్టర్లుగా మెసర్స్ ఎస్.ఎం. చౌదరిని (ఇకపై కాంట్రాక్టర్లుగా సూచిస్తారు) నియమించుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. కాంట్రాక్టర్లు తమ వంతుగా తాము కాంట్రాక్టుపై తీసుకున్న పనులను చేసేందుకు

కొంతమంది వ్యక్తులను నియమించుకున్నారు. 1956లో కాంట్రాక్టర్లు మరియు వారి కార్మికుల మధ్య వివాదం తలెత్తింది మరియు 1956 జూన్ 6న రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు కార్మికులు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఈ దరఖాస్తుకు కంపెనీతో పాటు కాంట్రాక్టర్లు రెండు పక్షాలు మరియు నాలుగు విషయాలను కార్మికులు రాజీ మండలి(బోర్డు) కి సూచించారు, అవి, (i) 1953-54 మరియు 1954-55 సంవత్సరాలకు బోనస్ మంజూరు చేయకపోవడం; (ii) పండుగ సెలవులు మంజూరు చేయకపోవడం (iii) కంపెనీచే నియమించబడిన కార్మికులతో సమానంగా ఈ కార్మికుల కనీస వేతనాలను నిర్ణయించకపోవడం; మరియు (iv) కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం. రాజీ ప్రయత్నాలు విఫలమయ్యాయి మరియు ఆ తర్వాత ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం యు.పి. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం, 1947 నం. ఇరవై ఎనిమిది(XXVIII) (ఇకపై చట్టం అని పిలుస్తారు) కింద పారిశ్రామిక ట్రిబ్యునల్కు సూచన చేసింది. ఈ సూచనలో రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు ఉన్న నాలుగు పాయింట్లలో కేవలం మూడు పాయింట్లు మాత్రమే ప్రస్తావించబడ్డాయి, అవి బోనస్, పండుగ సెలవులు మరియు ఈ కార్మికులకు కంపెనీ కార్మికులతో సమానంగా వేతనాలు చెల్లించడం వంటివి. రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు లేవనెత్తిన నాల్గవ అంశం (అంటే కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం) ప్రస్తావించలేదు. ఈ సూచనకు రెండు పార్టీలు ఉన్నాయి, అవి-(i) కాంట్రాక్టర్లు మరియు (ii) వారి కార్మికులు. అప్పీలుదారు ఈ సూచనలో భాగం కాదు. ఆగస్టు 13, 1956న, చట్టంలోని 3, 5 మరియు 8 కింద యు.పి ప్రభుత్వం మరొక నోటిఫికేషన్ను జారీ చేసింది దాని ద్వారా జూలై 31, 1956 ప్రకటన(నోటిఫికేషన్) ద్వారా సూచించబడిన వివాదానికి పక్షపాతిగా కంపెనీని సూచించింది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, జూలై 31, 1956 నాటి సూచనలో పేర్కొన్న వివాదాస్పద అంశాలు, చట్టంలోని ఎస్.4కి ముందు వివాదానికి సంబంధించిన నాలుగవ అంశం అంటే కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం అనేది జోడించడం ద్వారా చట్టంలోని ఎస్.4 ప్రకారం ఉండే అవకాశం ఉన్నందున వాటిని సవరించకపోవడం విశేషం. పారిశ్రామిక

న్యాయస్థానం ముందు విషయం వచ్చినప్పుడు అది అనేక సమస్యలను రూపొందించింది; మరియు మొదటి మరియు అతి ముఖ్యమైన సమస్య ఇలా నడిచింది: "సంబంధిత ఉద్యోగులు యుపి ఎలక్ట్రిక్ సప్లై కో. లిమిటెడ్, లక్నోకి సంబంధించినవారా లేక మెసర్స్ ఎస్.ఎమ్. చౌదరి, కాంట్రాక్టర్లకు సంబంధించినవారా?"

వివాదం ఏదైనా ఉంటే అది కాంట్రాక్టర్లు మరియు వారి ఉద్యోగుల మధ్య మరియు కంపెనీ మరియు దాని కార్మికుల మధ్య వివాదం లేదని కంపెనీ యొక్క ప్రధాన అభ్యంతరం. కంపెనీ మరియు దాని ఉద్యోగుల మధ్య ఏదైనా వివాదాన్ని ట్రిబ్యునల్కు సూచించడానికి ప్రభుత్వం యొక్క చెల్లుబాటు అయ్యే లేదా చట్టపరమైన ఉత్తర్వు(ఆర్డర్) లేదని మరియు అందువల్ల ట్రిబ్యునల్కు అధికార పరిధి లేదని ఆక్షేపించబడింది. సంబంధిత కార్మికులు కంపెనీ కార్మికులు కాదని, కంపెనీకి మరియు ఈ కార్మికులకు మధ్య యజమాని మరియు ఉద్యోగి సంబంధం లేదని, అందువల్ల కంపెనీని కాంట్రాక్టర్ల మరియు వారి పనివారి మధ్య వివాదానికి పక్షంగా పరిగణించరాదని కోరింది .

అందువల్ల ట్రిబ్యునల్ పరిశీలించిన ప్రధాన ప్రశ్న ఏమిటంటే, సంబంధిత కార్మికులు కంపెనీ కార్మికులా లేదా కాంట్రాక్టర్ల కార్మికులా అనేది స్పష్టంగా ఉంది. ట్రిబ్యునల్ స్వయంగా చెప్పినట్లుగా, "ఈ మొత్తం కేసు యొక్క ప్రధానాంశం సంబంధిత కార్మికులు కంపెనీ ఉద్యోగులేనా". ట్రిబ్యునల్ దీనికి సంబంధించిన సాక్ష్యాలను పరిశీలించి, ఈ కార్మికులు నిజానికి, వాస్తవంగా కంపెనీ ఉద్యోగులే అని నిర్ధారణకు వచ్చింది.

మన ముందు కంపెనీ తరపున ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, ఎస్. 5 క్రింద ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉందని ఊహిస్తే, జి.ఒ. నం. యు-464 (ఎల్ ఎల్) ముప్పై ఆరు-బి(XXXVI)- 257(ఎల్ ఎల్)/1954, జూలై 14, 1954 తేదీ యొక్క క్లాజ్ 12ను చదవాలి, కంపెనీని ఒక పార్టీగా

సూచించడానికి, ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయించిన ప్రధాన సమస్యను దానికి సూచించలేదు మరియు ట్రిబ్యునల్ జూలై 31, 1956 నాటి సూచిత ఉత్తర్వు(రిఫరెన్స్ ఆర్డర్)లో చేర్చబడిన వివాదానికి సంబంధించిన మూడు విషయాలను మాత్రమే నిర్ణయించగలదు. అందువల్ల, ట్రిబ్యునల్ రిఫరెన్స్లో పేర్కొన్న మూడు వివాదాస్పద విషయాలను దాటిపోయింది మరియు సంబంధిత కార్మికులు కంపెనీకి సంబంధించినవారా లేక కాంట్రాక్టర్లకు సంబంధించినవారా అనే ప్రశ్నను నిర్ణయించారు, ఈ విషయం ఎప్పుడూ ప్రస్తావించబడనందున అది అధికార పరిధి లేకుండా వ్యవహరిస్తోంది.

ఈ వివాదం తప్పక కొనసాగుతుందని మేము భావిస్తున్నాము. మేము ఇప్పటికే తెలియజేసినట్లుగా, కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకూడదనే ప్రశ్నతో సహా నాలుగు అంశాలు రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు ఉన్నాయి. కాంట్రాక్టర్లు మాత్రమే కాకుండా కంపెనీ కూడా ఒక పార్టీగా ఉంది, ఎందుకంటే కాంట్రాక్టు వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం అనే ప్రశ్నకు కంపెనీ విచారణలో పార్టీగా ఉండటం తప్పనిసరి. అయితే ప్రభుత్వం జూలై 31న వివాదాన్ని ట్రిబ్యునల్కు పంపినప్పుడు, వివాదాస్పద అంశాలలో కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడానికి సంబంధించి రాజీ మండలి(బోర్డు) ముందు ఉన్న నాల్గవ అంశాన్ని చేర్చలేదు. ఇది వివాదానికి సంబంధించిన పార్టీలలో ఒకటిగా కంపెనీని కూడా చేర్చలేదు, ఎందుకంటే సూచిత ఉత్తర్వు(రిఫరెన్స్-ఆర్డర్) వివాదంలోని రెండు పార్టీలను మాత్రమే సూచిస్తుంది, అది కాంట్రాక్టర్లు మరియు వారి కార్మికులు. అటువంటి సూచనపై ట్రిబ్యునల్లో ఈ కార్మికులు కంపెనీ కార్మికులా లేదా కాంట్రాక్టర్ల కార్మికులా అన్న ప్రశ్నను నిర్ణయించే అధికార పరిధి ఉండదు. అలాంటి ప్రశ్న ట్రిబ్యునల్కు రిఫర్ చేయబడలేదుకానీ వివాదాస్పద అంశాలు సవరించబడలేదు మరియు కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థను రద్దు చేయకపోవడం లేదా ఈ కార్మికులు నిజానికి కంపెనీ ఉద్యోగులేనా అనే ప్రశ్న మరియు వాస్తవానికి చట్టం యొక్క S.4 నిబంధన ప్రకారం సవరణ ద్వారా వివాద విషయాలలో చేర్చబడలేదు. ఈ పరిస్థితులలో ఆగస్ట్ 13, 1956న కంపెనీని ఒక పార్టీగా అభివర్ణించడం

చట్టబద్ధమైనదా మరియు చెల్లుబాటు అయ్యేదా కాదా అనేది పరిశీలించాల్సిన అవసరం లేదు. ఇది చట్టబద్ధమైనది మరియు చెల్లుబాటు అయ్యేది అని ఊహిస్తే, వాస్తవంగా మిగిలిపోయింది, మేము పైన పేర్కొన్న నం. 1 సమస్య నిస్సందేహంగా ఈ కేసులోని ప్రశ్న యొక్క సారాంశం ట్రిబ్యునల్కు అస్సలు సూచించబడలేదు మరియు ఈ మూడు అంశాల నుండి ఉత్పన్నం కాలేదు. జూలై 31, 1956 నాటి సూచిత ఉత్తర్వు(రిఫరెన్స్ ఆర్డర్)లో పేర్కొనబడిన వివాదం. ఈ పరిస్థితులలో ఈ కార్మికులు కంపెనీ యొక్క కార్మికులుగా పరిగణించబడే ట్రిబ్యునల్ యొక్క ఉత్తర్వు దాని అధికార పరిధికి మించినది. ట్రిబ్యునల్ యొక్క మొత్తం ఉత్తర్వు కంపెనీకి వ్యతిరేకంగా నిర్దేశించబడింది మరియు అందువల్ల అధికార పరిధి లేకుండా పూర్తిగా పక్కన పెట్టాలి మరియు మేము అర్హతలపై ఎలాంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయనవసరం లేదు. కాబట్టి మేము అప్పీల్ను అనుమతిస్తాము మరియు అప్పీలుదారునకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న ట్రిబ్యునల్ ఆర్డర్ను పక్కన పెడతాము. ఇలాంటి పరిస్థితులలో మేము ఖర్చుల గురించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు (ఆర్డర్) ఇవ్వము.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.

———